

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Regionaalarengu Fondi projekti 2014-2020.5.03.15-0071

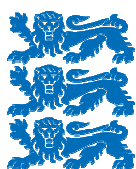
“Loomemajanduse valdkonnas tegutseva ettevõtte
ekspordivõime arendamine (15.12.2015 – 15.12.2016)”

PROJEKTIAUDIT

toetuse saaja: Aktsiaselts ESTONIA Klaverivabrik
rakendusüksus: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Lõpparuanne nr ERF-251/2017

4.09.2017

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel ei ole olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega. Puudusi esines struktuuritoetuse eesmärgipärase kasutamise osas, mis tõi kaasa mitteabikõlblikke kulusid.

Märke struktuuritoetuse registris²:

- märkustega, olulised tähelepanekud.

Olulised tähelepanekud toetuse saajale:

[Tähelepanek 1.1 - Projekti elluviimiseks tehtud tegevused on teostatud enne projekti abikõlblikkuse perioodi, tuvastatud mitteabikõplik kulu 11 565,13 eurot.](#)

Projektaudit on läbi viidud vastavuses rahvusvaheliste siseauditeerimise kutsetegevuse standarditega.

Projektauditi lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st mitteabikõlblikud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riske projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
1.1.1 Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020
1.1.2 Prioriteetne suund	5. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine
1.1.3 Meede	5.3 Loomemajanduse arendamine
1.1.4 Meetme tegevus	5.3.3 Loomemajanduse valdkonnas tegutsevate ettevõtete ekspordivõimekuse arendamine
1.1.5 Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi SFOS):	2014-2020.5.03.15-0071
1.1.6 Projekti nimetus:	Loomemajanduse valdkonnas tegutseva ettevõtte ekspordivõime arendamine (15.12.2015 – 15.12.2016)
1.1.7 Toetuse saaja:	Aktsiaselts ESTONIA Klaverivabrik
1.1.8 Toetuse saaja kontaktisik:	Indrek Laul
1.1.9 Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev:	Taotluse rahuldamise otsus nr 1.1-5.1_16_146, 8.02.2016
1.1.10 Rakendusüksus (edaspidi RÜ):	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi EAS)
1.1.11 Projekti kulude abikõlblikkuse periood:	15.12.2015 – 14.12.2016
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus:	Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 11 lg 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna struktuuritoetuse auditeerimise 2016. a tööplaan ³ .
Eesmärk:	Hinnang struktuuritoetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 07.08.2014. a määruse nr 127 „Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse andmise ja kasutamise auditeerimine ” § 4 lõikele 1.
Auditi läbiviija(d):	Ingrid Kuld, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, I auditi talituse audiitor (auditi juht); Kai Paalberg, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, I auditi talituse juhtaja (auditi eest vastutav isik)

³ Tööplaan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise meetodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Auditi läbiviimise aeg:	20.02.2017 – 4.09.2017. a. Sealhulgas kohapealsed toimingud 7.03.2017. a.				
Metoodika:	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna "Projektauditi käsiraamat".				
Toimingud toetuse saaja juures:	Kohapealsete toimingute käigus projekti rakendamisega seotud isikute intervjuerimine ning järgneva analüüs ja hindamine: <ul style="list-style-type: none"> • projekti tegelik teostamine, • projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon, • kulude abikõlblikkus, • projektiga seotud raamatupidamise korraldus, • omafinantseeringu olemasolu, • struktuurifondide sümboolika kasutamine. 				
Valimi metoodika (kui kohaldub):	Valimit ei koostatud				
1.3 AUDITEERITUD KULUD					
1.3.1 Sertifitseeritud kulude üldkogum (toetuse saajale tehtud väljamakse(d)), millele antakse kuludokumentide põhjal hinnang:	24 847,84 €				
1.3.2 Sertifitseeritud kulude aluseks olevad SFOSi väljamaksed (SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes):	SFOS nr Z7217; 3.08.2016. a, 24 847,84 €				
1.3.3 Valimi suurus (eurodes; %)⁴:	24 847,84 €, 100%				
1.3.4 Tuvastatud mitteabikõlblikud kulud (eurodes): 11 565,13 €					
	Euroopa Liidu osalus	Eesti avaliku sektori osalus		Erasektori finantseering	Kokku
		Sihtotstarbeline finantseering	Omafinantseering		
Mitteabikõlblikuks osutunud summa (eurodes):	8 095,59	0,00	0,00	3 469,54	11 565,13
1.3.5 Leitud vea määr (%)⁵:	46,54%				

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks üldkogum eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks üldkogumist 100%.

⁵ Mitteabikõlblike kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis mitteabikõlblike kulude osakaal valimi mahust.

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 24 punkti 10 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama auditiiril viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil. Eelnevast tulenevalt jäeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite jäeldused võinud olla teistsugused.

2. Järeloimingud

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitustega. Soovituste rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeloiminguid rakendusüksus. Järeloimingute tulemustest annab rakendusüksus tagasisidet SFOS-i vahendusel.

Auditeeriv asutus koondab korraldusasutuselt, sertifitseerimisasutuselt, rakendusasutuselt ja rakendusüksuselt saadud informatsiooni soovituste rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

Vajadusel viiakse läbi järeloaudit.

B-OSA

AUDITI TÄHELEPANEKUDD

1. Struktuuritoetuse eesmärgipärane kasutamine

Struktuuritoetust ei ole kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt struktuuritoetuse taotluse rahuldamise otsuses toodud eesmärkidele ja tingimustele. Puudusi tuvastati projekti elluviimiseks tehtud tegevuste abikõlblikuks arvamise osas. Tehti üks oluline tähelepanek.

Oluline tähelepanek 1.1 – Projekti elluviimiseks tehtud tegevused on teostatud enne projekti abikõlblikkuse perioodi (tuvastatud mitteabikõlblik kulu 11 565,13 eurot).

Toetuse saaja 25.07.2016. a esitatud väljamaksetaotlus sisaldas õigusabikulusid summas 11 565,13 EUR⁶. Kulude aluseks olevad õigusabiteenuse tegevused toimusid oktoobris 2015. a. Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuse⁷ (edaspidi TRO) järgi 15.12.2015. a kuni 14.12.2016.a. Kuna kulude aluseks olevad tegevused toimusid enne abikõlblikkuse perioodi, ei ole need abikõlblikud.

Toetuse saaja ütluste järgi, osutab neile õigusabiteenuseid juba aastaid ettevõtte Baker and Rannells, kelle töö tulemusena on õnnestunud Hiinas kinnitada Estonia kaubamärk ja seda nii inglise kui ka hiina keeles.

TRO p 4.3 järgi peavad projekti elluviimiseks tehtavad tegevused olema teostatud projekti abikõlblikkuse perioodil. Meetme määruse järgi⁸ on projekti abikõlblikkuse periood TRO-s määratud ajavahemik ning toetuse taotleja ei tohtinud alustada projektiga seotud tegevusi ega võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks enne rakendusüksusele taotluse esitamist. Toetuse saaja esitas rakendusüksusele projekti taotluse 14.12.2015. a.

Risk toetuse saajale: Kui projekti elluviimine ei ole kooskõlas TRO-s ja õigusaktides sätestatuga, võib see kaasa tuua toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise.

Soovitus toetuse saajale: Soovitame toetuse saajal teha tuvastatud mitteabikõlblike kulude osas tagasimakse summas **8 095,59 eurot**⁹, ning mitteabikõlbliku omafinantseeringu summas **3 469,54 eurot** (30%) projekti abikõlblikust omafinantseeringust maha arvata.

Toetuse saaja kommentaar:

Oleme tutvunud auditi tulemustega.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev toetuse saaja juures:

Tambet Kuresoo, 11.05.2017.a.

⁶ Õigusabi nõustamisteenust osutanud õigusbüroo Baker and Rannells (USA) arved nr 9805261-1; 9805261-2; 9805261-3, kogusumma sisaldab ka kursivahedest tekkinud kulusid summas 183,38 EUR

⁷ Taotluse rahuldamise otsus nr 1.1-5.1_16_146, 8.02.2016

⁸ Kultuuriministri 30.12.2014 määrus nr 12 „Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise tingimused ja kord“ RT I, 06.01.2015, 12 § 8 lg 1 lg 2

⁹ Mitteabikõlblikud kulud 11 563,13 eurot, toetuse määr 70%

Risk rakendusüksusele: Juhul, kui RÜ ei ole vajalikul määral kulude abikõlblikkust kontrollinud, on risk, et toetust ei ole kasutatud õiguspäraselt ja toetus tuleb osaliselt või täielikult tagasi nõuda.

Soovitus rakendusüksusele: Soovitame RÜ-l algatada toetuse tagasinõudmise protsess ning toetus summas **8 095,59 eurot** (70%) tagasi nõuda ning mitteabikõlblik omafinantseering summas **3 469,54 eurot** (30%) projekti abikõlblikest kuludest maha arvata.

Tegemist on olulise veaga RÜ kontrollisüsteemis. Soovitame RÜ-l teostada meetme kõigi projektide esimestele väljamaksetaotlustele lisakontroll, saamaks kindlustunne, et abikõlblike kulude hulka ei ole arvatud kulusid, mille aluseks tehtud tegevustega alustati enne taotluse esitamist.

AA hinnangul on tähelepanekuga seotud projekti tegevused projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks vajalikud ja põhjendatud. **Soovitame RÜ-l koostöös rakendusasutusega¹⁰** analüüsida meetme määruses kehtestatud toetuse saaja tegevust piiravate tingimuste vajalikkust sh projekti abikõlblikkuse perioodi kestus kuni 12 kuud (§ 8 lg 4). Kui rakendusasutus ei pea selliste piiravate tingimuste seadmist põhjendatuks, soovitame muuta meetme tingimusi ning toetuse saaja osas kehtestatud abikõlblikkuse perioodi.

Rakendusüksuse kommentaar:

EAS on üle vaadanud toetuse saaja esitatud õigusabi nõustamisteenuse arved ning nõustub auditiga, et kuigi tegevused tehti projekti tulemuste saavutamiseks (juriidilise nõustamiseta ei oleks saanud teos kaubamärgi kasutamine) ning arvete esitamise ja tasumise kuupäevad jäid projekti perioodi, on tegevustega alustatud varem ehk enne abikõlbliku projektiperioodi algust. Projekti lõpparuandega teostatud viimasest toetuse väljamaksest on kinni peetud eelnimetatud arvetega mitteabikõlblikuks hinnatud toetus summas 8 095,59 eurot.

Audiitori soovitus teostada kõigi sama meetme projektide esimeste väljamaksete lisakontroll on mahukas töö (88 toetuse saajat), mistõttu soovib EAS järeltegevuste tähtaega pikendada kuni 05.11.2017. Samuti teeb EAS ettepaneku teha samast meetmest toetuse saanute osas valim, mille põhjal kontrollitakse iga viendat toetuse saajat. Tegemist on EASi hinnangul ühekordse eksimusega ning valimipõhise kontrolli tulemus saab anda kindlustunde perioodiväliselt tehtud kulude mittetoetamise osas. Valimipõhise kontrolli tulemuste järgselt otsustame, kas lisaks on vaja läbi viia täiendavaid kontrolle.

EAS on läbi viimas analüüsi kõigi meetmest saanud toetuse saajate vajaduste üle projekti perioodi pikkuse kohta. Nõustume audiitoriga, et määruse nõuetega sätestatud projekti perioodi pikkus kuni üks aasta on liiga lühike saavutamaks meetme eesmärkides toodud tulemusi (ettevõtte oluline ekspordimüügitulu kasv). Tänapäevase praktika kohaselt on toetatud projektides esitatud 116 projekti muutmisetaotlust, millest 38 on seotud projekti perioodi pikendamisega. Analüüsi järgselt pöördume rakendusasutuse poole ettepanekutega abikõlblikkuse perioodi pikendamiseks ning projekti ajakava muutmise lihtsustamiseks.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusüksuses:

Marliis Elling, Kristiina Niilits, 05.11.2017. a.

¹⁰ Kultuuriministeerium

2. Raamatupidamisarvestuse õigsus

Struktuuritoetuse saaja projektiga seotud raamatupidamisarvestus vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele.

3. Struktuuritoetuse maht ning ajastus

Struktuuritoetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

4. Hangede läbiviimine

Struktuuritoetuse saaja on hanked läbi viinud olulises osas vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

5. Riigiabi andmine

Toetus ei sisalda riigiabi andmist. Struktuuritoetuse saaja on toetuse kasutamisel järginud olulises osas vähese tähtsusega abi andmise reegleid.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Struktuuritoetuse saaja on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

Kinnitame lõpparuande 8 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

(allkirjastatud digitaalselt)

Kai Paalberg

I auditi talituse juhataja
Finantskontrolli osakond

Auditi juht:

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingrid Kuld

I auditi talituse audiitor
Finantskontrolli osakond

Tallinn, 4.09.2017